

Årsrapport 2018 for praktiserende fysioterapeuter i Region Midtjylland

Dato 25-04-2019

Sagsbehandler Vibeke Madsen

vibeke.madsen@stab.rm.dk

Tel. +4524657633

Sagsnr. 1-36-72-13-13

Der er i 2018 rapporteret 45 utilsigtede hændelser (UTH). I 2017 blev der rapporteret 46 hændelser, så antallet af rapporterede hændelser ses som uændret. De indrapporterede hændelser er meget beskrivende og stort set alle indeholder "forslag til forebyggelse".

Det er hændelser i kategorien "patientuheld" der rapporteres flest af. 38 hændelser, hvoraf 35 kategoriseres som fald.

4 af hændelserne er rapporteret fra ridefysioterapeuter.

Ifølge "Vejledning om rapportering af utilsigtede hændelser isundhedsvæsenet m.v." er følgende gældende:

– I praksissektoren er alle utilsigtede hændelser, som opstår i forbindelse med sektorovergange og anvendelse af medicinsk udstyr, rapporteringspligtige, uanset den faktuelle konsekvens for patienten.

En sektorovergang i fysioterapipraksis kunne fx være mellem almen praksis og Fysioterapien (henvisninger), kommunikation mellem fysioterapipraksis og en kommune og mellem fysioterapipraksis og almen praksis (epikriser).

Derudover er utilsigtede hændelser i de øvrige kategorier rapporteringspligtige, hvis konsekvensen af hændelsen er, at

- patienten dør*
- patienten får varige funktionstab*

Vejledningen beskriver altså et bredere perspektiv på utilsigtede hændelser, end det der anvendes af fysioterapeuterne i dag, hvor fokus primært er på fald.

Eksempel på hændelse vedr. hændelse fra ridefysioterapeut

Hændelsesbeskrivelse:

Patienter modtager ridefysioterapi. Patienten Sidder på hesten i trav i longe, som en del af balancetræning. Patienten holder i håndtag som sidder på gjorden. De 2 gjordstroppe springer med 1 sekunds mellemrum. Lyden har sprængningen af læderet forskrækker hesten, så hesten øger tempoet. Da gjorden nu er løs glider patienten af hesten sammen med gjord-udstyret. Patienten rejser sig af sig selv efter et halvt minut. Da Patienten har samlet kræfter og vi har tjekket at hesten ikke længere er forskrækket efter episoden ved at rideinstruktøren har langt en anden gjord på og redet hesten nogle runder, sætter patienten sig op igen.

Forslag til forebyggelse:

Jeg vurderer at en sådan hændelse hvor 2 gjordstroppe springer lige efter hinanden er særdeles sjældent. At rideudstyret udskiftes ved mindre tegn på slid. På rideskolen gennemgår vi i forvejen rideudstyret, men vi havde ikke vurderet at denne gjord kunne sprænge. At vi fremover beder sadelmageren gennemgå stroppe årligt og udskifter dele ved behov.

En del af hændelserne om faldudheld er rapporteret i forbindelse med træning. Det foreslås, at man som forebyggelse for disse fald bliver mere opmærksom på oprydning af træningsmateriale i salen. Patienter kunne evt. inddrages i denne oprydning.

Eksempel på hændelse vedr. falduheld:

Hændelsesbeskrivelse:

Pt vil skyde genvej bagom noget udstyr hvor der ikke er meget plads. Her ligger ekstra gulvmåtter som pt snubler over og slår ansigtet i faldet.

Forslag til forebyggelse:

Ekstra gulv måtter er fjernet
Pt er vejledt i bedre brug af lokalet

6 af hændelserne er rapporteret i forbindelse med brug af gangbånd/løbebånd. Der bør nok ses på, om klinikkerne kan skærpe proceduren for instruktion af patienter vedr. brug af udstyret.

2. eksempler på hændelse vedr. gangbånd/løbebånd

Hændelsesbeskrivelse:

Patienten løber på et løbebånd.
Hun har fat i det forreste tværgående greb med begge hænder.
Hun har ikke sat dødsmandsknappen i trøjen.
Undervejs i seancen glider benene længere og længere bagud, så hun tilsidst falder ned af den bagerste kant.

Forslag til forebyggelse:

Hun skulle have husket at tage dødsmandsknappen i trøjen og under løbet være blevet fremme ved den forreste tværstang.

Hændelsesbeskrivelse:

Patienten går på gangbånd under holdtræning - han vil lige tage sig til nakken og slipper derfor håndstøtte/gelænder og snubler på gangbåndet og falder og slår sin højre underarm samt højre skinneben. Der er tale om hudafskrabninger og han får en hånd til at komme op fra gulvet og sidder kort og deltager derefter efter eget ønske i holdtræningen igen.

Forslag til forebyggelse:

Opfordre til at stoppe gangbånd inden man slipper gelænderet hvis man har nedsat gangfunktion og balance.

Vi har modtaget en enkelt hændelse fra en patient, der indrapporterer i forbindelse med en udspændingsøvelse. Hændelsen er også rapporteret af fysioterapeuten.

2 hændelser vedr. samme sag:

Hændelse rapporteret af patient:

Jeg var til fysioterapeut, hvor jeg skulle have udspændt min hofte. Da han laver udspændingen lyder der et højt smæld, hvorefter vi konstaterer at lårbenet er brækket.

Forslag til forebyggelse (fra patientens side)

Man vil måske kunne udspænde hoften på en anden måde.

Hændelse rapporteret af fysioterapeut:

Pt. kommer til vanlig vedligeholdende behandling hos terapeut. Pt. har rygmarvsbrok og er paretisk i begge UE, derfor kørestolsbruger. Der arbejdes med udspænding af UE. Under vanlig passiv udspænding af pt.s yderside af højre hofte giver pt.s ben pludselig efter med en knasende lyd, hvorefter pt.s underben blev helt slapt og udadroterer helt, da det bliver lagt ned på briksen. Pt. er ikke i store smerter, men oplever en summen på ydersiden af hofte og lidt smerter 3/4-dele nede ad femur på ydersiden.

Både patient og terapeut fornemmer at noget er unormalt og bliver hurtigt enige om at ringe efter en ambulance. TP kontakter 112, mens pt. ringer til familie og kolleger.

Terapeut informerer sekretærer, der holder øje med pt., mens terapeut går ned på Torvet for at modtage ambulancen.

Ambulancen ankommer og patienten køres på skadestuen.

Pt. er rolig under hele seancen og afslår paramedicinernes tilbud om smertestillende.

RTG samme aften viste brud på femur.

Forslag til forebyggelse (fra terapeutens side)

Da der er tale om vanlig behandling og en udspændingsøvelse, der er blevet lavet hver uge de sidste par år, er det både pt.s og terapeutens vurdering af denne hændelse har været meget svær at undgå.

Tabel 1 viser hvilke kategorier hændelserne fordeler sig på:

Kategori	Problemet	2017	2018
Anden utilsigtet hændelse		1	2
Anden skade end fald	Andet	5	
	Overlevering af information, ansvar og dokumentation		3
Fald	Andet	6	7
	Fysiske forhold (bl.a. inventar, møbler, gulve)	5	5
	Lift/hjælpemiddel/arbejdsredskaber	1	
	Patientens vurdering af egen fysiske formåen	13	12
	Personalets vurdering af pt.s fysiske formåen	5	3
	Træningsredskaber	10	13
I alt		46	45

Tabel 2 viser fordelingen af hændelserne i forhold til alvorlighed

Alvorlighed	Beskrivelse	2017	2018
Ingen skade	Ingen skade	14	7
Mild	Lettere forbigående skade, som ikke kræver øget behandling eller øget plejeindsats	21	31
Moderat	Forbigående skade, som kræver indlæggelse eller behandling hos praktiserende læge.	10	7
Alvorlig	Permanent skade.	0	0
Dødelig	Dødelig	0	0
I alt		46	45

Arbejdet med UTH i 2019

Arbejdet med UTH i fysioterapipraksis i 2019 vil i høj grad være præget af, at klinikkerne skal akkrediteres i efteråret 2019. Vi håber, at modtage flere rapporteringer om utilsigtede hændelser og håber fysioterapeuter vil tage kontakt til os ved behov for råd og vejledning i forbindelse med udfærdigelse af rapporteringsskema, hvis der er behov for det.